C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-262/24 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Nr.PIGD 1-22098333-03-1a-23072024 Judecător Ludmila Tetiu

D E C I Z I E
În numele Legii

29 mai 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ion Talpa
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Oxana Mironov
Grefier Doina Știrbu
Cu participarea:
Procurorului Inga Pascari
Avocaților Angela Platon, Natalia Dragan

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul inițial al procurorului în Procuratura raionului Șoldănești, Vladimir Erhan și apelul suplimentar al procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Inga Pascari declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 24 iunie 2024, prin care:

Lungu Eugeniu ***** născut la ***** în s. ***** domiciliat în raionul *****, studii 9 clase, nesupus militar, divorțat, șapte copii minori la întreținere, neangajat în câmpul muncii, anterior a fost judecat, fără antecedente penale, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, IDNP *****

și

Ciorici Alexandr ***** născut la ***** în satul *****, domiciliat în satul *****, studii 9 clase, supus militar,

necăsătorit, relații de concubinaj, neangajat în câmpul muncii, anterior nu a fost judecat, IDNP *****.

au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.44, 179 alin.(1) și art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:
- în instanța de fond :29 noiembrie 2023-24 iunie 2024,
- în instanța de apel :23 iulie 2024 – 29 mai 2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor înaintate, Colegiul penal, -

a c o n s t a t a t :

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 24 iunie 2024 Lungu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 44, 179 alin.(1) Cod penal şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Lungu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b) Cod penal şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit lui Lungu Eugeniu pedeapsa definitivă - închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ciorici Alexandr a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 44, 179 alin. (1) Cod penal şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ciorici Alexandr a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă

de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit lui Ciorici Alexandr pedeapsa definitivă - închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art. 90 Codul penal, executarea pedepsei cu închisoarea, stabilite lui Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr, prin prezenta sentință, s-a suspendat condiționat pe o perioada de probațiune de 4 (patru) ani (fiecăruia), și nu va fi executată, dacă condamnații în perioada de probațiune nu vor săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, vor îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (6) lit. a), b), g) și h) Cod penal, în perioada de probațiune, Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr, fiind obligați să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, să nu frecventeze, între orele 22.00-06.00, localuri unde se comercializează băuturi alcoolice, să presteze 100 (o sută) ore muncă neremunerată în folosul comunității (fiecare) și să fie supus monitorizării electronice pe un termen de 6 luni (fiecare).

În privința inculpaților Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr, s-a aplicat măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea, până la rămânerea definitivă a sentinței.

Corpul delict anexat la cauza penală, un telefon mobil de model ”Nokia TA 1034”, după intrarea în vigoare a sentinței, urmând a fi restituit părții vătămate Bordeian Igor.

Adoptând sentința în cauză, prima instanță a constatat că la 19 mai 2022, aproximativ în jurul orei 21:30, Lungu Eugeniu, aflându-se în satul *****, fiind în stare de ebrietate, intenționat cu scopul de a pătrunde ilegal în domiciliul lui Bordeianu Igor, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Ciorici Alexandr, repartizând rolurile de participație, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorindu-le în mod conștient, fără consimțământul proprietarului, încălcând prevederile art.29 din Constituția Republicii Moldova, conform căruia ,,nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliu sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia ”, în mod intenționat, fără careva temeiuri legale, a pătruns ilegal în domiciliul lui Bordeianu Igor, amplasat în satul *****, ulterior prin deteriorarea ușii de la intrarea în casă, a pătruns ilegal în casa lui Bordeianu Igor, amplasat în satul

*****, apoi, în baza relațiilor ostile apărute cu ultimul, ignorând cerințele legale ale proprietarului, de a părăsi domiciliu menționat, a refuzat să părăsească domiciliul, continuându-și acțiunile ilegale, i-a răsucit lui Bordeianu Igor mâinile la spate, cauzându-i-i dureri fizice și în mod deschis i-a sustras telefon mobil de model ”Nokia TA 1034”.

Prin acțiunile sale intenționate, Lungu Eugeniu a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 44,179 alin.(1) Cod penal - violarea de domiciliu, după indicii pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliu unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de al părăsi la cerea ei.

Tot el, Lungu Eugeniu, la 19 mai 2022, aproximativ în jurul orei 21.45 Lungu Eugeniu, aflându-se în domiciliu lui Bordeianu Igor, amplasat în satul *****, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Ciorici Alexandr, repartizând rolurile de participație, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorindu-le în mod conștient, acționând intenționat în scop de profit și sustragere a bunurilor altei persoane în mod deschis, i-a sustras în mod deschis Bordeianu Igor un telefon mobil de model ”Nokia TA 1034” în sumă de 400 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, Lungu Eugeniu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal, după indicii - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane.

La 19 mai 2022, aproximativ în jurul orei 21:30, Ciorici Alexandr, aflându-se în satul *****, fiind în stare de ebrietate, intenționat cu scopul de a pătrunde ilegal în domiciliul lui Bordeianu Igor, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Lungu Eugeniu, repartizând rolurile de participație, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorindu-le în mod conștient, fără consimțământul proprietarului, încălcând prevederile art.29 din Constituția Republicii Moldova, conform căruia ,,nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliu sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia” , în mod intenționat, fără careva temeiuri legale, a pătruns ilegal în domiciliul lui Bordeian Igor, amplasat în satul *****, ulterior prin deteriorarea ușii de la intrarea în casă, a pătruns ilegal în casa lui Bordeian Igor, amplasat în satul *****, apoi, în baza relațiilor ostile apărute cu ultimul, ignorând cerințele legale ale proprietarului, de a părăsi domiciliu menționat, a refuzat să părăsească domiciliul, continuându-și acțiunile ilegale, i-au răsucit lui Bordeian

Igor mâinile la spate, cauzându-i-i dureri fizice și în mod deschis i-au sustras telefon mobil de model ”Nokia TA 1034”.

Prin acțiunile sale intenționate, Ciorici Alexandr a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 44,179 alin.(1) Cod penal- violarea de domiciliu, după indicii pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliu unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de al părăsi la cerea ei.

Tot el, Ciorici Alexandr, la 19 mai 2022, aproximativ în jurul orei 21.45 Lungu Eugeniu, aflându-se în domiciliu lui Bordeianu Igor, amplasat în satul *****, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Lungu Eugeniu, repartizând rolurile de participație, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorindu-le în mod conștient, acționând intenționat în scop de profit și sustragere a bunurilor altei persoane în mod deschis, i-a sustras în mod deschis lui Bordeianu Igor un telefon mobil de model ”Nokia TA 1034” în sumă de 400 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, Ciorici Alexandr, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal, după indicii -jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane.

Solicitările apelantului:

Sentința instanței de fond a fost atacată în ordine de apel de către procurorul în Procuratura raionului Șoldănești, Vladimir Erhan, cu solicitarea casării parțiale a sentinței recurate în latura pedepsei penale, prin stabilirea unei pedepse privativă de libertate, prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal.

În motivarea argumentelor, a menționat că, instanța de fond la numirea pedepsei penale nu a ținut cont de comportamentul inculpaților-aceștia intenționat au pătruns în domiciliu unei persoane, în mod deschis aplicând forța l-au deposedat pe proprietar de bunul lui personal; caracteristica inculpaților- la locul de trai se caracterizează satisfăcător; anterior au fost condamnați; nu și-au recunoscut vinovăția și nu au manifestat regretul față de cele comise; locul comiterii faptei-în centul satul Poiana, raionul Șoldănești, pe o stradă principală la ora 21:30 min, unde circulă cetățeni; atitudinea comunității-infracțiunile comise, fac parte din categoria celor despre care se discută mult în comunitatea unui sat.

Prin apelul suplimentar formulat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Inga Pascari, pledându-se întru casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 24 iunie 2024, în latura stabilirii pedepsei

inculpaților Lungu Eugeniu şi Ciorici Alexandr, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță după cum urmează:

Lungu Eugeniu să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzută de art. 44, 179 alin. (1) Cod penal, şi în baza acestui articol să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (şase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Lungu Eugeniu să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal şi în baza acestui articol să-i fie stabilită pedeapsa formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parţial al pedepselor, inculpatului Lungu Eugeniu să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani şi 3 (trei) luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ciorici Alexandr să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 44, 179 alin. (1) Cod penal şi în baza acestui articol să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (şase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ciorici Alexandr să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal şi în baza acestui articol să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parţial al pedepselor, inculpatului Lungu Eugeniu să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani şi 3 (trei) luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Măsura preventivă aplicată sub formă de obligarea de a nu părăsi localitatea, a o modifica în arest luându-i pe inculpații Lungu Eugeniu şi Ciorici Alexandr din sala de judecată.

În rest a menține dispozițiile instanței de fond.

În susținerea poziției, partea acuzării a precizat că, din sentința emisă pe caz, rezultă că inculpaților le-a fost aplicată o pedeapsă prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, dat fiind că pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal instanța de judecată le-a aplicat inculpaților câte 5 ani de închisoare fiecăruia, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.

44, 179 alin. (1) Cod penal le-a stabilit ambilor inculpați o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, pedeapsa definitivă fiind de 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis fiecărui inculpat.

În opinia recurentului, pedeapsa definitivă stabilită inculpaților de către instanța de fond nu a fost efectuată prin cumularea parțială a pedepselor aplicate, ci prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsă mai aspră. Astfel, instanța pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte urma să stabilească pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial și să aplice o pedeapsă definitivă mai mare de 5 ani.

A evidențiat că, potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal „...persoana care este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare şi/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită şi prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.”

Astfel, în cazul dat nu este aplicabilă instituția absorbției pedepsei penale, deoarece o infracțiune de care sunt învinuiți ambii inculpați, face parte din categoria infracțiunilor grave, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal.

Consideră că instanța de fond la stabilirea pedepselor inculpaților Lungu Eugeniu şi Ciorici Alexandr, ținând cont de cele menționate supra, eronat a aplicat şi prevederile art. 90 Cod Penal.

Argumentele participanților:

În ședința instanței de apel, procurorul Inga Pascari a solicitat admiterea apelurilor depuse inclusiv și din alte motive decât cele invocate, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 24 iunie 2024, de condamnare a inculpaților Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandru și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpații Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr să fie recunoscuți culpabili de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(1) Cod penal și a-i elibera de la executarea pedepsei în baza acestui articol în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

A-i recunoaște vinovați pe Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal și în baza acestui articol a le stabili fiecăruia pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 5 ani fără amendă cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În ședința instanței de apel partea vătămată Bordeianu Igor a precizat că s-a împăcat cu inculpații și nu are careva pretenții față de ei.

În cadrul ședinței instanței de apel avocatul Natalia Dragan și inculpatul Ciorici Alexandr au optat întru respingerea apelului inițial și cel suplimentar declarat de către procurori, or instanța de fond corect a luat în considerație toate circumstanțele cauzei aplicând art. 90 Cod penal, considerând că procesul penal pe art. 179 Cod penal urmează a fi încetat în legătură cu termenul de prescripție.

Avocatul Angela Platon și inculpatul Lungu Eugeniu în ședința instanței de apel au pledat pentru respingerea apelului procurorului, precizând că nici la urmărirea penală, nici în cadrul ședinței de judecată, inculpații nu au recunoscut vina, partea vătămată Bordeianu Igor a confirmat declarațiile făcute că el nu le-a interzis să intre în casă, nu au lovit cu picioarele în ușă, dar au tras de câteva ori, instanța a luat în considerație personalitatea inculpatului Lungu Eugeniu, faptul că se caracterizează pozitiv, are 9 copii la întreținere.

Adițional prin referința depusă la data de 25 martie 2025 avocatul Angela Platon în interesele inculpatului Lungu Eugeniu a menționat că, în temeiul art.60 alin.(1) Cod penal (în vigoare la data comiterii faptei 19 mai 2022), inculpatul Lungu Eugeniu urma să fie liberat de răspundere penală pe art.179 alin.(1) Cod penal în legătură cu survenirea prescripției de tragere la răspundere penală, fapt confirmat prin cererea depusă de către inculpatul Lungu Eugeniu.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând sentința atacată și cerințele formulate de apelanți în raport cu materialele cauzei penale, ascultând pledoariile participanților procesului penal, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul inițial al procurorului în Procuratura raionului Șoldănești, Vladimir Erhan și apelul suplimentar al procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Inga Pascari declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 24 iunie 2024, urmează a fi admise cu casarea parțială a sentinței instanței de fond, inclusiv din oficiu, din raționamentele ce succed.

Conform art. 400 alin. (1) din Codul de procedură penală, sentinţele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei, cu excepţia sentinţelor pronunţate de către instanţele judecătoreşti privind infracțiunile pentru a căror săvîrşire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Art. 414 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, prevede că, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât şi în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, în conformitate cu art. 415 alin.(1) pct.2) Cod procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, şi pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă.

În speță, se atestă faptul, că cauza penală de învinuire a lui Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr a fost examinată în procedură generală, inculpații nu au recunoscut vina de cele comise și imputate, iar apelanții au contestat sentința pronunțată în latura stabilirii pedepsei solicitând agravarea acesteia.

Astfel, concluzionând temeinicia sentinței în latura stabilirii circumstanțelor de fapt ale cauzei și în latura încadrării juridice a acțiunilor, Colegiul atestă statuarea motivată la baza ei a probatoriului legal administrat de către organul de urmărire penală sub conducerea procurorului, a cărui cercetare, verificare și apreciere obiectivă în ordinea art. art. 93-94, 100-101 Cod de procedură penală, s-a efectuat în instanța de fond confirmând vinovăția inculpaților Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr în comiterea faptelor incriminate.

În atare împrejurări, Colegiul conchide că, soluția instanței de fond privind constatarea prin prisma probelor administrate în acțiunile lui Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr a infracțiunilor prevăzute la art. 44, 179 alin.(1) și art. 187 alin. (2), lit. b) din Codul penal este corectă, fiind bazată pe împrejurările de fapt și aspectele de drept, cărora li s-a dat o apreciere obiectivă pe parcursul soluționării cazului și care în fapt nu sunt obiectate de părți.

Drept urmare, constatând temeinicia concluziei judiciare referitor la faptele reținute în acțiunile lui Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr cu încadrarea lor juridică corectă în aspectul legii penale, precum și ținând cont de limita cerințelor

din apelul inițial și cel suplimentar al părții acuzării, Colegiul reține inoportunitatea expunerii asupra bazei probatoriu, ce n-a fost pusă la îndoială și nu s-a solicitat pentru cercetare suplimentară de către părți în instanța de apel.

Necătând la faptul, că prin sentință corect s-au reținut și just s-au încadrat acțiunile inculpaților Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr la normele materială-penală supra nominalizată, Colegiul penal, reieșind din solicitările invocate în cererea de apel inițială și cea suplimentară a acuzării, precum și în baza expunerilor în cadrul ședinței instanței de apel, optând doar pentru încetarea procesului în legătură cu intervenirea prescripției, pe capătul de acuzare pe art.44, 179 alin.(1) Cod penal, iar pe capătul de acuzare pe art.187 alin.(2) lit.b) Cod penal solicitând o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 5 ani, fără amendă, cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal, are să intervină în latura pedepsei penale aplicată ambilor inculpați, prin sentința instanței de fond contestată.

Totuși, constatând ca fiind demonstrată fapta infracțională comisă de Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr, prevăzută de art.44,179 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal constată temei pentru liberarea acestora de pedeapsa penală, fapt invocat și de către acuzare în cadrul cercetării judecătorești, susținut și de către apărare, în acest sens menționând următoarele.

Astfel, Colegiul penal consideră oportun de a rejudeca cauza și de a pronunța o nouă hotărâre, prin care în temeiul art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penal îi va libera pe Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr de pedeapsă stabilită prin sentință pentru infracțiunea comisă, prevăzută de art.44,179 alin.(1) Cod penal, în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, urmând a le stabili pedeapsa doar în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal reține că, potrivit art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 şi 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție*.

Potrivit alin.(6) al art.389 Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată*.

Potrivit art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, *persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare*.

Având în vedere prevederile legale menționate, ținând cont că la caz s-a constatat vinovăția inculpaților Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr în comiterea infracțiunii prevăzute la art.44, 179 alin.(1) Cod penal – clasificată conform art.16 alin.(2) Cod penal, ca fiind ușoară, aceasta fiind săvârșită la 19 mai 2022, Colegiul penal constând că la caz a expirat termenul de prescripție.

Luând în considerație temeiurile specificate, Colegiul penal îi va libera pe Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr de pedeapsă pe acest capăt de acuzare, în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Cât privește, solicitarea acuzării de a le stabili pedeapsa închisorii cu executare lui Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr pe capătul de acuzare în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal o consideră întemeiată, respectiv deliberând asupra pedepsei penale, reține lipsa în cauză a temeiurilor de fapt ce ar determina aplicabilitatea cazului din speță a prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest context instanța de apel relevă că la stabilirea pedepsei pentru fiecare persoană vinovată în parte, instanța de judecată este obligată să se conducă de cerințele (regulile) stabilite de lege, sau altfel spus, de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, la fel de fapta și împrejurările în care aceasta a fost comisă.

Prin urmare, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale şi a pedepsei penale, ținând cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.

La acest capitol, Colegiul ține să menționeze, că deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, *ea (legea) obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.*

Pe când, în speță este absolut incertă soluția privind aplicabilitatea art.90 Cod penal în privința lui Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr, pedeapsa numită de

către instanță este una exagerat de blândă, ce nu corespunde pericolului social sporit a faptei și urmărilor prejudiciabile survenite, nerestabilind echilibrul social și neavând efect de educare și prevenirea continuării activității criminale, neținându-se cont de personalitatea lor și atârnarea față de cele săvârșite în aspectul nerecunoașterii vinovăției și lipsa unei căințe sincere.

Drept urmare, în cazul aplicabilități prevederilor art.90 Cod penal, instanța urma a lua în considerare în primul rând, fapta și împrejurările în care aceasta a fost comisă, iar în al doilea rând, persoana infractorului, ce trebuia studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei închisori pentru, că aplicarea respectivei norme nu reprezentă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra, că infracțiunea comisă este un incident în viața sa, aplicabilitatea cărei urma a fi motivată reieșind din personalitatea făptuitorului și atitudinea/comportamentul de care a dat dovadă față de fapta săvârșită.

De aceea, deliberând asupra categoriei și termenului pedepsei penale, Colegiul va acorda deplină eficiență dispozițiilor art. 61 Cod penal potrivit cărui, pedeapsa este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului, având drept scop corectarea lui cu restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; art. 75 Cod penal ce se referă la criteriile de individualizare a pedepsei, precum și recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 *Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*, în raport cu care va ține cont de personalitatea Lungu Eugeniu care anterior a fost supus răspunderii penale, prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Șoldănești din 18 ianuarie 2019 procesul penal intentat în baza art.155 Cod penal fiind încetat în legătură cu împăcarea părților (f.d.32-33), în anul 2000 fiind intentată o cauză penală, în baza art.119 alin.(3) Cod penal ce a fost clasată, iar inculpatul Ciorici Alexandr fiind supus răspunderii contravenționale, pentru huliganism nu prea grav (f.d.51), conform caracteristicii eliberate de către administrația publică locală ambii inculpați se caracterizează satisfăcător (f.d.35; 52), nefiind angajați în câmpul muncii, fapta fiind comisă prin orice formă de participație prin prisma art.44 Cod penal, ceia ce determină necesitatea înăspririi pedepsei penale, prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Potrivit referatului presentințial de evaluare psiho-socială a personalității inculpatului Lungu Eugeniu, dispune de oportunități personale și pro-sociale, însă

nu posedă capacități de comunicare, în momente când se află în stare de ebrietate din cauza divergențelor merge la confruntare cu diferite categorii de persoane, generând conflicte, din cauza consumului abuziv de alcool din partea lui în cadrul familiei permanent predomină situații conflictuale, din cauza existenței violenței în familie, acesta se află la evidența instituțiilor de resort, ca agresor de familie, fiind conturate perspective medii privind reintegrarea socială a inculpatului din considerentul că are gradul ridicat de pierdere a autocontrolului și influența alcoolului, ceia ce îl poate expune unor situații de risc și abuz ce ar putea facilita comportamente antisociale, estimându-se un risc înalt de comitere a unor infracțiuni și un risc mediu de siguranța publică (f.d.3-6, vol.2).

Conform referatului presentințial de evaluare psiho-socială a personalității inculpatului Ciorici Alexandr, consumul de alcool duce inevitabil la deteriorarea cognitivă și la afectarea simțului etic și moral, neavând o preocupare care să-i dea un scop mai persistent vieții, fiind conturate perspective medii privind reintegrarea socială a inculpatului din considerentul: face parte din pături social-vulnerabile; posedă aptitudini sociale limitate; predispus către consumul de alcool, aderând la un cerc de persoane fără valori morale și un comportament negativ; are preocupări de natură antisocială, estimându-se un risc înalt de comitere a unor infracțiuni și un risc mediu de siguranța publică (f.d.8-10, vol.2).

De rând cu aceasta Colegiul reține că, lipsa pretențiilor de ordin material din partea părții vătămate, precum și prezența la întreținerea inculpatului Lungu Eugeniu a copiilor minori, nu sunt pe măsură să determine păstrarea pedepsei de natura celei stabilite de prima instanță.

În acest context, Colegiul reține dispozițiile art. 61 Cod penal ce determină scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, reeducarea făptuitorului și prevenirea săvârșirii de el pe viitor a altor fapte penale**,** alături de criteriile generale de individualizare a pedepsei, rezultate din gravitatea faptei comise și consecințele survenite, persoana făptuitorului și atitudinea manifestată de el în timpul și după comiterea faptei penale.

Tot odată, fermitatea cu care o pedeapsă este aplicată şi pusă în executare, intensitatea şi generalitatea dezaprobării morale a faptei şi făptuitorului, condiționează caracterul preventiv al pedepsei care, totdeauna, prin mărimea privațiunii, trebuie să reflecte gravitatea infracțiunii şi gradul de vinovăţie al făptuitorului. Numai o pedeapsă justă şi proporțională este de natură să asigure atât exemplaritatea, cât şi finalitatea acesteia.

Respectiv, în opinia Colegiului pedeapsa închisorii pe care inculpații Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr urmează să o execute, va contribui efectiv la conștientizarea de către ei a faptei comise, prevenind comiterea lor pe viitor, fiind un remediu efectiv pentru restabilirea echității sociale între valorile sociale afectate de acțiunile inculpaților și restricțiile impuse prin lege. Cât privește dispozițiile sentinței instanței de fond, privitor la corpurile delicte, Colegiul penal consideră oportun de a le menține în vigoare, soluția în această parte corespunzând rigorilor legii în raport cu circumstanțele speței, părțile necontestând sentința în această latură.

În conformitate cu art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Apelul inițial al procurorului în Procuratura raionului Șoldănești, Vladimir Erhan și apelul suplimentar al procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Inga Pascari declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 24 iunie 2024, în privința lui Lungu Eugeniu și Ciorici Alexandr, se admit cu casarea parțială a sentinței în latura pedepsei penale, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Lungu Eugeniu ***** se recunoaște vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.44, art.179 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală se liberează de pedeapsă în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Ciorici Alexandr ***** se recunoaște vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.44, art.179 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală se liberează de pedeapsă în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Lungu Eugeniu ***** se consideră condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, aplicându-i-se în baza acestei Legi pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă.

Ciorici Alexandr ***** se consideră condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, aplicându-i-se în baza acestei Legi pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă.

În baza art.72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilite lui Lungu Eugeniu ***** și Ciorici Alexandr *****, se va executa în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei închisorii stabilite lui Lungu Eugeniu ***** și Ciorici Alexandr *****, necesită a fi calculat din momentul reținerii numiților.

În rest, se mențin dispozițiile sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din data de 24 iunie 2024.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia adoptată și dispozitivul ei pronunțat public la 29 mai 2025.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ludmila Iarmaliuc

Oxana Mironov